

Teoria użyteczności

1. Całkowita użyteczność z picia kolejnych butelek piwa Lech i Żywiec przez Kowalskiego podana jest w tabeli:

Q	TU Lech	MU _L	MU _L /P _L	TU Żywiec	MU _Z	MU _Z /P _Z
1	17,5			27		
2	32,5			51		
3	42,5			66		
4	47,5			75		
5	50			81		

Kowalski w tygodniu może przeznaczyć na zakup obu gatunków piwa 25 zł. Cena 1 butelki Lecha to 2,50 zł, a Żywca - 3 zł. Oblicz ile butelek każdego z gatunków piwa powinien konsumować Kowalski z punktu widzenia maksymalizacji użyteczności.

2. Tabela prezentuje użyteczności 3 dóbr: pomarańczy, mandarynek i kiwi. Na podstawie danych dokonaj wyboru maksymalizującego użyteczność konsumenta, przy założeniu, że dysponuje on budżetem w wysokości 10 zł.

Q	TU _P	TU _M	TU _K						
1	2	3	2						
2	3,5	5	3,5						
3	4,5	6	4						
cena w zł	1	2	1,5						

3. Na podstawie danych zawartych w tabeli oraz uwzględniając, że ceny dóbr wynoszą : A - 2 zł. , B - 5 zł., C - 4 zł., a konsument może wydać na zakupy 29 zł., rozwiąż następujące problemy:
- jakie są krańcowe użyteczności (do złotówki) dla poszczególnych ilości dóbr,
  - jaką ilość dóbr A,B i C zakupi konsument maksymalizujący swoją użyteczność,
  - ile wyniesie jego użyteczność całkowita.

Q	MU _A	MU _A /P _A	MU _B	MU _B /P _B	MU _C	MU _C /P _C
1	10		19		21	
2	8		17		12	
3	6		15		11	
4	4		14		10	
5	2		13		9	

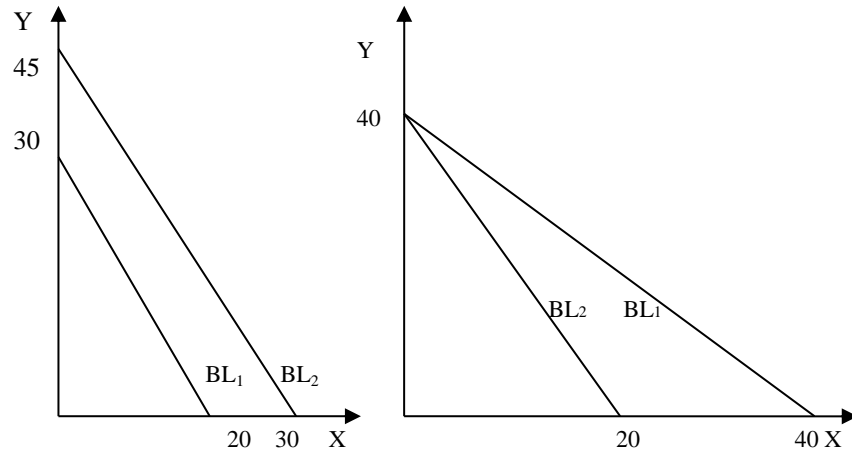
Ograniczenia budżetowe

4. Dane: X- orzechy, Y – migdały, p_x= 20zł/kg, p_y= 40 zł/kg; wskaż:
- koszt zamiany migdałów orzechami (dobra Y dobrem X) oraz koszt zamiany orzechów migdałami (dobra X dobrem Y)
  - możliwości nabywcze konsumenta dotyczące nabycia orzechów (migdałów), gdy dochód wzrasta z 800 do 1000 zł
  - koszt zamiany dobra Y dobrem X (a następnie dobra X dobrem Y), gdy cena p_x wzrasta do 25 zł/kg (dochód bez zmian)

- Linia ograniczenia budżetowego dla X i Y : $m = p_y \cdot q_y + p_x \cdot q_x$ - współczynnik kosztów zamiany dobra Y dobrem X: $\frac{\Delta q_y}{\Delta q_x} = - \frac{p_x}{p_y}$ Int.: aby zwiększyć spożycie X o jednostkę,   należy zrezygnować z $\frac{p_x}{p_y}$ jednostek dobra Y   - współczynnik możliwości nabywczych dobra Y: $Y_{max} = \frac{m}{p_y}$ - przyrost możliwości nabywania dobra X, gdy Y pozostaje bez zmian: $\Delta q_x = \frac{\Delta m}{p_x}$

5. Podaj przyczyny powodujące pokazane na wykresach 1 i 2 przesunięcia linii budżetowej. Wiedząc, że $p_y=4$ zł/szt oblicz:

- a) dochód konsumenta ilustrowany liniami budżetowymi
- b) p_x dla każdej z linii budżetowych.

Budżet gospodarstwa domowego

6. (Zasoby i strumienie) Stan oszczędności na dzień 31 grudnia 2010 roku w gospodarstwie domowym wynosił 5250 zł. Dochody (m_t) i wydatki konsumpcyjne (c_t) tego gospodarstwa w 2011 roku wynosiły odpowiednio:

- w styczniu: 2340 zł oraz 2510 zł,
- w lutym : 3120 zł oraz 2220 zł,
- w marcu: 5190 zł oraz 4130 zł.

- a) Określić stany oszczędności na koniec każdego kolejnego miesiąca 2011 roku.
- b) Określić wielkość strumienia dochodów i wydatków w I kwartale 2011 roku i na tej podstawie określić stan oszczędności na koniec kwartału.

b - aktywa brutto; a - aktywa netto; c - konsumpcja; m - dochód; db – zadłużenie; s - oszczędności)
$m_t = y_t + w_t$ (dochody netto z aktywów netto+ place)
aktywa netto na koniec okresu t: $a_t = b_t - db_t$ (aktywa brutto – stan zadłużenia) $a_t = a_{t-1} + m_t - c_t$ (aktywa netto _{t-1} + dochody – konsumpcja)
oszczędności: $s_t = a_t - a_{t-1} = m_t - c_t$ $s_t = \Delta b_t - \Delta db_t$ czyli: $\Delta db_t = \Delta b_t - s_t$

- 7. Dane w tys. zł: $m_{2012}= 180$; $c_{2012}= 95$; $b_{2011}=225$; $b_{2012}=350$; $db_{2011}=85$; oblicz:
  - a) przyrost aktywów brutto oraz przyrost oszczędności w 2012 roku
  - b) stan zadłużenia w 2012 roku oraz stan aktywów netto na koniec 2011 i 2012.